

Finanční leasing a bankovní úvěr jako formy financování podnikových investic

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby

Autor práce:

Kateřina Maryšková

Vedoucí práce:

Ing. Šárka Hyblerová, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Zadání bakalářské práce

Finanční leasing a bankovní úvěr jako formy financování podnikových investic

Jméno a příjmení: **Kateřina Maryšková**
Osobní číslo: E18000428
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby
Zadávací katedra: Katedra financí a účetnictví
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Charakteristika možností financování podniku se zaměřením na finanční leasing a bankovní úvěr.
2. Komparace vybraných forem financování podnikového majetku.
3. Případová studie – aplikace teoretických poznatků na konkrétní případ.
4. Vyhodnocení závěrů a formulace vlastních doporučení.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- ČIŽINSKÁ, Romana. 2018. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-0194-8.
- HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. 2017. *Podnikové finance v teorii a praxi*. Praha: WOLTERS Kluwer. ISBN 978-80-7552-449-2.
- MASON, Roger. 2018. *The Ultimate Finance Book: Master Profit Statements, Understand Bookkeeping & Accounting, Prepare Budgets & Forecast*. London: Hachette UK. ISBN 978-1-4736-8381-5.
- RŮČKOVÁ, Petra. 2019. *Finanční analýza*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-2028-4.
- VALOUCH, Petr. 2012. *Leasing v praxi*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-4081-2.
- PROQUEST. 2019. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>.

Konzultant: Ing. Jaroslava Jakubcová

Vedoucí práce:

Ing. Šárka Hyblerová, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce:

1. listopadu 2020

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2022

doc. Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. listopadu 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

30. července 2021

Kateřina Maryšková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Šárce Hyblerové, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, za její čas a podnětné rady. Taktéž bych chtěla poděkovat Ing. Jaroslavě Jakubcové za vstřícnost a cenné poznámky.

Anotace

Bakalářská práce *Finanční leasing a bankovní úvěr jako formy financování podnikových investic* je zaměřena především na komparaci finančního leasingu a bankovního úvěru. Úvodní část se zabývá kategorizací forem financování podniku a jejich charakteristikou. Hlavním cílem bakalářské práce je komparace finančního leasingu a bankovního úvěru, a to z hlediska administrativní náročnosti, daňových aspektů, legislativy a finanční náročnosti pořízení. Případová studie je zaměřena na porovnání finanční náročnosti pořízení mezi finančním leasingem a bankovním úvěrem. Tato studie je cílena na chráněnou kavárnu Holiday Cafe – koupě nového automobilu. Pro tuto problematiku je využita metoda výpočtu čisté výhody leasingu a metoda čistých diskontovaných výdajů. Na základě těchto metod a poznatků z teoretické části, je finanční leasing vyhodnocen jako výhodnější forma financování.

Klíčová slova

finanční leasing, bankovní úvěr, čistá výhoda leasingu, daňové aspekty, forma financování

Annotation

The bachelor's thesis Financial leasing and bank loan as a form of financing corporate investments is focused primarily on the comparison of financial leasing and bank loan. The introductory part deals with the categorization of forms of business financing and their characteristics. The main goal of the bachelor's thesis is to compare financial leasing and bank credit, in terms of administrative complexity, tax aspects, legislation and financial complexity of acquisition. The case study is focused on comparing the financial complexity of acquisition between financial leasing and a bank loan. This study is aimed at the sheltered Holiday Cafe - buying a new car. The method of calculating the net benefit of leasing and method net discounted expenses is used for this issue. Based on these methods and knowledge from the theoretical part, financial leasing is evaluated as a more advantageous form of financing.

Keywords

financial leasing, bank loan, net advantage of leasing, tax aspects, form of financing
Entered / Edited

Obsah

Seznam obrázků.....	10
Seznam tabulek.....	11
Seznam použitých zkratk.....	12
Úvod.....	13
1 Financování podniku.....	14
1.1 Financování zahájení podnikání.....	14
1.2 Krátkodobé financování.....	15
1.3 Dlouhodobé financování.....	17
1.3.1 Interní zdroje.....	17
1.3.2 Externí zdroje.....	18
2 Finanční leasing.....	21
2.1 Účetní pojetí finančního leasingu.....	22
2.2 Daňová uznatelnost leasingových splátek.....	22
2.3 Leasingová smlouva.....	23
2.4 Situace na leasingovém trhu v České republice.....	24
2.4.1 České leasingové a finanční asociace.....	24
3 Bankovní úvěry.....	28
3.1 Podmínky sjednání úvěrů.....	30
3.2 Úvěrová smlouva.....	31
3.3 Účetní pojetí bankovních úvěrů.....	31
3.4 Daňová uznatelnost úroků.....	32
3.5 Situace na bankovním trhu v České republice.....	33
3.5.1 Česká bankovní asociace.....	34

4 Komparace finančního leasingu a bankovního úvěru	37
5 Případová studie.....	40
5.1 Stanovení ČVL pomocí vzorce	40
5.2 Stanovení ČVL pomocí dluhových služeb a daňových úspor	43
Seznam použité literatury	51

Seznam obrázků

Obrázek 1 Zaměření leasingu movitých věcí členů ČLFA v roce 2020 podle komodit.....	26
Obrázek 2 Vývoj leasingových obchodů členů České leasingové a finanční asociace	27
Obrázek 3 Banky celkem – úvěry	35
Obrázek 4 Klientské úvěry podle druhového hlediska	36

Seznam tabulek

Tabulka 1 Degresivní odpisy (Kč).....	41
Tabulka 2 Sestavení umořovacího plánu (Kč)	44
Tabulka 3 Výpočet daňové úspory – lineární odpisy (Kč).....	44
Tabulka 4 Výpočet čistých diskontovaných výdajů na úvěr - lineární odpisy (Kč).....	45
Tabulka 5 Výpočet daňové úspory – degresivní odpisy (Kč)	46
Tabulka 6 Výpočet čistých diskontovaných výdajů na úvěr - degresivní odpisy (Kč)	46
Tabulka 7 Výpočet čistých diskontovaných výdajů na leasing (Kč).....	47

Seznam použitých zkratek

ČBA	Česká bankovní asociace
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČR	Česká republika
ČSH	čistá současná hodnota
ČVL	čistá výhoda leasingu
PC	počáteční cena
ZC	zůstatková cena

Úvod

Rozhodování, o formě financování podnikových investic, je pro podnik velmi důležitou úlohou, která se promítne v budoucím fungování podniku. Cílem je zvolit co nejefektivnější variantu, která je podmíněna hned několika aspekty. Volba nejvýhodnější formy se může odvíjet z hlediska administrativní náročnosti, disponování s majetkem či účetních a daňových aspektů.

Hlavním cílem bakalářské práce je komparace financování podnikových investic, a to formou finančního leasingu a bankovního úvěru. Forma investice je koupě nového automobilu, využívaného k předmětu podnikání.

Bakalářská práce je rozdělena do tří částí. V první části jsou kategorizovány formy financování podnikových investic. Druhá část je zaměřena na detailní charakteristiku forem financování podnikových investic, konkrétně finančního leasingu a bankovního úvěru. Tato část obsahuje detailnější informace; o administrativní náročnosti, legislativě, daňových a účetních aspektech. Poslední část tvoří případová studie zaměřující se na rozhodování, která z forem financování podnikové investice, v podobě koupě auta, bude pro kavárnu Holiday Cafe výhodnější. V případové studii je využita metoda výpočtu čisté výhody leasingu a porovnání čistých diskontovaných výdajů.

1 Financování podniku

Financování majetku podniku je v rozvaze vyobrazeno na straně pasiv, které jsou finančními zdroji, které financují aktiva podniku. Každý podnik hledá tzv. optimální finanční strukturu, což je nejvhodnější stav mezi vlastním a cizím kapitálem závisující na poměru mezi náklady a riziky při získávání daného kapitálu (Čížinská, 2018).

1.1 Financování zahájení podnikání

Jedná se o financování, které má zajistit začátek podnikatelské činnosti. V počátcích podnikání je mnohem složitější žádat o bankovní úvěr, důvodem této obtížnosti je vysoké riziko pro bankovní instituce. Vhodným financováním podniku jsou vlastní zdroje, které většinou nejsou dostatečné, a tak je podnikatel nucen využít dalších forem financování. Dalšími výhodnými formami financování jsou finanční půjčky od rodiny či přátel, které bývají většinou bez úroků (Srpková a kolektiv, 2020).

Jak již bylo zmíněno, podnik může požádat o bankovní úvěr, u kterého vzhledem k začínající pozici jsou ztížené podmínky pro získání úvěru. V dnešní době banky a jiné finanční instituce nabízejí úvěrové programy v podobě Start-up, úvěr je přizpůsoben pro zahájení podnikání (Srpková a kolektiv, 2020)

Další formou financování podniku může být podpora prostřednictvím dotací, čerpání ze státních či evropských fondů, které jsou cíleně založené pro financování zahájení podniku. Také lze využít fondů, jejichž zřizovatelem je stát, ale investoři jsou ze soukromého sektoru. Taková forma financování nese název Seed fondy (Srpková a kolektiv, 2020).

Současnou populární formou financování je Crowdfunding, Srpková (2020, s. 20) crowdfunding definuje jako „způsob financování, při kterém větší množství jedinců přispívá menšími finančními částkami k dosažení cílové částky požadované pro realizaci projektu“. Za velkou výhodu se považuje testování samotnými spotřebiteli, kteří projekt financují. Z toho vyplývá, že pokud se lidé rozhodnou do crowdfundingu zapojit, znamená

to, že v daný projekt věří a je viděn potencionální zájem spotřebitelů daného produktu. Crowdfunding lze rozdělit z hlediska komerčnosti na ziskové a neziskové projekty. Dále lze crowdfunding rozdělit do čtyř modelů (Srpková a kolektiv, 2020):

- **Dárcovský**, u tohoto modelu přispívající neočekávají žádný zisk, naopak dojde pouze k tzv. morálnímu uspokojení, které je důsledkem toho, že peněžní částka byla vynaložena na dobrou věc, časté využití u charit,
- **odměnový**, u tohoto modelu dostanou lidé za přispění odměnu, nejčastěji se jedná o věcný produkt, který si často volí sami,
- **půjčkový**, tento model je podobný klasickým půjčkám, avšak banky nejsou účastníky, jedná se o půjčku, kdy lidé půjčují lidem, tento model je znám pod zkratkami P2P, P2B,
- **podílový**, tento model je založen na takovém principu, kdy lidé přispějí, získají podíl v podniku, všichni investoři crowdfundingu pak utvoří jednu investorskou osobu, která se podílí na chodu podniku (nikoliv každý jedinec který přispěje), jedná se o investorský model (Srpková a kolektiv, 2020).

Další formou je financování na základě budoucích očekávaných tržeb neboli Revenue-Based Financing. V této formě je důležitým faktorem pevně dané procento z příjmů, u kterého se částka může v budoucnu lišit, to záleží na budoucí prosperitě podniku. Částka může kolísat oběma směry (Srpková a kolektiv, 2020).

1.2 Krátkodobé financování

Jedná se o financování do 1 roku. Jedná se o krátkodobá pasiva, která mají za cíl financovat oběžná aktiva (Synek a kolektiv, 2007).

Krátkodobé bankovní úvěry

Jedná se o veškeré bankovní úvěry se splatností do 1 roku. Podrobněji se této problematice věnuje kapitola 4.

Závazky podniku

Mezi nesplacené závazky podniku patří nesplacené daně, závazky ke státním institucím, závazky ke společníkům a závazky vůči zaměstnancům a to např. nevyplacené mzdy, nevyplacené cestovné, odstupné atd. (Martinovičová a kolektiv, 2014).

Zálohy od odběratele

V tomto případě se jedná o to, že odběratel zaplatí dodavateli část sjednané částky, tzv. zálohu. Zálohy slouží k částečnému zaplacení nákladů, které jsou vynaloženy na výrobu sjednaného produktu, např. nákup materiálu. Zálohy od odběratele jsou bez úroku (Martinovičová a kolektiv, 2014).

Faktoring

Další formou krátkodobého financování může být faktoring, jehož definici uvádí Řežňáková (2012, s. 95) jako: „*postoupení dosud nesplacených krátkodobých pohledávek za věřiteli na faktoringovou společnost (faktora) za předem dohodnutých finančních a věcných podmínek.*“

Faktoringová činnost se uzavírá pomocí smlouvy mezi faktorem a postupitelem. Smlouva obsahuje veškeré podmínky ohledně postoupení pohledávek jako je např. lhůta, výše či postup při nedodržení některé z podmínek (Řežňáková, 2012).

Samotný proces spočívá v tom, že faktoringová společnost zaplatí postupiteli (podniku) zálohu, která se obvykle pohybuje kolem 60 % - 80 %. Poté, co je pohledávka uhrazena odběratelem, faktoringová společnost doplatí zbylou část a dojde k vyrovnání sjednané částky. Tento model je založen na takovém principu, kdy lidé přispějí, získají podíl v podniku, všichni investoři crowdfundingu pak utvoří jednu investorskou osobu, která se

podílí na chodu podniku (nikoliv každý jedinec který přispěje), jedná se o investorský model (Řežňáková, 2012).

1.3 Dlouhodobé financování

U dlouhodobého financování je časové vymezení od 1 roku. Dlouhodobé financování lze rozdělit z hlediska zdrojů na interní a externí (Čižinská, 2018).

1.3.1 Interní zdroje

Interní zdroje, známé pod pojmem samofinancování, jsou zdroje, které podnik získá vlastní činností.

Nerozdělený zisk

Jedná se o kladný výsledek hospodaření z minulých let. V tomto případě se jedná o zdaněnou částku zisku, jež nebyla využita v běžném rozdělování, jako je například výplata podílů vlastníkům. Využití této částky má velké spektrum možností (Čižinská, 2018).

Rezervy

Dalším interním zdrojem jsou rezervy. Jedná se zdroje, které jsou vytvářeny za jistým účelem. Rezervy slouží k uhrazení budoucích závazků či výdajů. Jedná se o jediný interní zdroj, který je zároveň cizím zdrojem. Účelem pro vytváření rezerv může být například rezerva na garanční opravy (Čižinská, 2018).

Odpisy

Dalším, velmi důležitým interním zdrojem, jsou odpisy. Jedná se o tzv. opotřebení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, které sníží jeho hodnotu. Čižinská (2018, s. 137) hodnotí odpisy jako významný interní zdroj financování „*Odpisy představují část vstupní ceny dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, která je po dobu jeho životnosti přenášena do provozních nákladů podniku. Jsou však výdajově*

neúčinnou položkou. Hodnota odpisů je přenášena do ceny produkce (výrobků, služeb), kterou platí zákazníci. Podnik je tak získává zpět inkasem tržeb. Odpisy jsou proto součástí peněžních příjmů v cash flow. „ Jedná se o velmi stabilní zdroj a je nejčastěji využit k obnově dlouhodobého majetku. Odpisy se dělí na účetní, které slouží pro zobrazení skutečného stavu opotřebení a odpisy daňové, které upravují základ daně z příjmů a ovlivňují zdanění výsledku hospodaření (Čižinská, 2018).

1.3.2 Externí zdroje

Externí zdroje jsou zdroje, které nejsou získané na základě vlastní činnosti.

Venture kapitál a private equity

V tomto případě jsou investoři věřiteli, kteří mají podobu bank, fondů či pojišťoven. Věřitelé investují kapitál v podobě rizikových fondů, které jsou součástí základního kapitálu. Časová zainteresovanost rizikového kapitálu v podniku se pohybuje mezi 3-7 lety. Investoři se podílí na rozhodování podniku, avšak do chodu podniku nijak nezasahují. Jedná se o rizikovou investici. Pokud je projekt neúspěšný, investor vložený kapitál ztrácí. V případě úspěšnosti může získat několikanásobnou částku vloženého kapitálu (Čižinská, 2018).

Business angels

Obdobnou formou jako venture kapitál jsou Business angels. Jedná se o soukromé osoby, které investují do potenciálně úspěšných či nových společností. Jelikož se často jedná o soukromé osoby, které mají v oboru praxi, angažují se i v poradenství či částečném chodu firmy, kde využijí své znalosti a dovednosti (Čižinská, 2018).

Projektové financování

Projektové financování je oddělený způsob financování, který je pokaždé spojen s konkrétním projektem, a ten je většinou finančně velmi náročný. Specifickým znakem je úplné oddělení projektu od veškerých podnikových činností a je zřízena tzv. projektová společnost. Věřitel nenese riziko projektu (Čižinská, 2018).

Public Private Partnership

Jedná se o projektové financování, na němž se podílí veřejný a soukromý sektor. Veřejný sektor stojí na straně poptávky a soukromý sektor realizuje, případně provozuje, poptávaný produkt (Čižinská, 2018).

Forfaiting

Forfaiting je podobný faktoringu. Rozdílem je, že u forfaitingu se postupují střednědobé a dlouhodobé pohledávky. Postoupení pohledávek je jednotlivé, zatímco u faktoringu se jedná o rámcové smlouvy. U forfaitingu nese plné riziko forfaitér. Forfaiting je nejčastěji využíván u zahraničního platebního styku (Čižinská, 2012).

Emise cenných papírů

Další, avšak ne příliš využívanou, formou financování v ČR je emise cenných papírů. Jedná se o to, že investoři odkoupí od podniku, který v tomto případě nese roli emitenta, akcie či dluhopisy, které později zhodnotí. Pokud emisi cenných papírů zajišťuje sama firma, jedná se o vlastní emisi a pokud emisi zajišťují prostředníci, jedná se o cizí emisi (Rejnuš, 2016).

Pokud se jedná o nákup akcií, investoři jsou zároveň částečnými vlastníky podniku. Akcie se dělí na akcie kmenové a prioritní. Prioritní akcie, na rozdíl od kmenových akcií, umožňují přednostní výplatu dividendy a podílu na likvidačním zůstatku. (Rejnuš, 2016).

Dalšími cennými papíry jsou dluhopisy. V tomto případě je investor v roli věřitele. Dluhopisy jsou cenným papírem, který určuje splacení určité částky emitentem k sjednanému datu (Rejnuš, 2016).

Jako u akcií, je i několik druhů dluhopisů, které lze vyměnit za jiné, nesou název vyměnitelné dluhopisy. U soukromých emisí dluhopisů je věřitelem skupina investorů (Rejnuš, 2016).

2 Finanční leasing

Valouch (2012) uvádí dva základní druhy leasingu, a to leasing finanční a operativní. Hlavním rozdílem, mezi těmito druhy, je změna vlastnictví po uplynutí sjednané doby. V případě finančního leasingu se vlastníkem stává nájemce. U operativního leasingu zůstává vlastníkem pronajímatel. Valouch také vnímá rozdíl u sjednané doby. U finančního leasingu je sjednaná doba, ve většině případů, dlouhodobějšího charakteru. U operativního leasingu tomu tak nebývá.

Pojem finanční leasing je definován jako pronájem či nájem majetku za určitou pravidelnou splátku. Přesnou definici uvádí zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů §21 d, která zní: *„Finančním leasingem se pro účely daní z příjmů rozumí přenechání hmotného majetku vlastníkem k užití uživateli za úplatu.“*

Vlastník majetku, který je poskytovatelem leasingu, přenechá uživateli, neboli příjemci leasingu, majetek k užívání za úplatu. Aby se skutečně jednalo o finanční leasing, musí být splněny podmínky, které jsou upraveny zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů §21 d; Po uplynutí sjednané doby, musí být vlastnické právo převedeno na uživatele. Další podmínkou, která se vztahuje ke konci sjednané doby, je, že kupní cena nesmí být vyšší než cena zůstatková. Na uživatele musí být převedeno užívací právo předmětu, včetně povinností a rizik spojených s jeho užíváním. Dále je stanovena minimální doba finančního leasingu, která je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů §30. O finanční leasing se nejedná, v případě, že dojde k porušení některé podmínky, uvedené v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů §21 d.

Důležitým ukazatelem u finančního leasingu je leasingový koeficient, který porovnává finanční výhodnost leasingových nabídek. Jedná se o poměr mezi celkovou cenou leasingu a pořizovací cenou předmětu leasingu. (Valouch, 2012).

2.1 Účetní pojetí finančního leasingu

Z pohledu poskytovatele se u leasingových splátek jedná o pohledávku a výnosy, které jsou časově rozlišitelné. Poskytovatel vykazuje předmět finančního leasingu v aktivech a odpisuje ho. Uživatel je v účetnictví nucen dodržovat časové rozlišení. Pokud je úplata hrazená dříve, využije se účet Náklady příštích období. Pokud je úplata hrazena později, jedná se o účet Výdaje příštích období. K těmto účetním operacím dochází zejména při úpravách leasingových smluv. Náklady, spojené s předmětem leasingu, se nejčastěji účtují do skupiny 51 (Pelc, Pelech, 2014).

Po uplynutí sjednané doby leasingu se stává uživatel vlastníkem. Pokud se jedná o bezúplatné pořízení (kupní cena je nulová) je předmět zařazen do obchodního majetku a korelován na účet oprávek, ocenění je v podobě reprodukční ceny. Pokud je kupní cena vyšší než nula, avšak nesmí být vyšší než zůstatková cena, bude majetek zaúčtován buď v podobě dlouhodobého hmotného majetku, nebo jako drobný hmotný majetek, který je nejčastěji odepsán s protiúctem spotřeba materiálu (Pelc, Pelech, 2014).

2.2 Daňová uznatelnost leasingových splátek

Jedna z hlavních výhod finančního leasingu je daňová uznatelnost úplat z pohledu uživatele. Daňová uznatelnost úplaty je doprovázena striktními podmínkami, uvedenými v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů §21 d:

- Po ukončení sjednané doby musí být vlastnická práva předmětu leasingu převedena na uživatele,
- po uplynutí sjednané doby nesmí být kupní cena vyšší než cena zůstatková,
- práva a povinnosti uživatele, která jsou stvrzena v leasingové smlouvě,
- minimální doba finančního leasingu, začátek této doby se vyměřuje ode dne, kdy byl předmět přenechán vlastníkem k užívání.

2.3 Leasingová smlouva

Právní vztah, mezi vlastníkem a uživatelem, je stvrzen leasingovou smlouvou. V leasingové smlouvě jsou uvedeny smluvní strany, jimiž jsou příjemce leasingu (uživatel) a poskytovatel leasingu (vlastník). U obou účastníků musí být uvedeny identifikační údaje. Pokud se jedná o právnickou osobu, je nutné uvést název, sídlo, IČ a DIČ. Pokud se jedná o fyzickou osobu, je nutné uvést jméno, příjmení, bydliště, datum a místo narození, rodné číslo, číslo občanského průkazu. V případě, že ve finančním leasingu vystupuje i třetí strana, jako je např. dodavatel nebo banka zastupující uživatele, musí být v leasingové smlouvě taktéž uvedena.

Dalším nutným bodem v leasingové smlouvě je předmět. Předmět specifikuje přenechaný hmotný majetek k užívání. Pokud je předmětem např. automobil, obsahuje údaje jako je typ a značka automobilu, informace o motoru, počet kW atd.

Další částí leasingové smlouvy jsou parametry leasingu, kde jsou uvedeny informace o umístění předmětu, době leasingu, počtu leasingových splátek, měně, sazbě financování, pořizovací ceně s/bez DPH, výši splátky.

Ostatními body smlouvy mohou být zajištění, pojištění a případná závěrečná a ostatní ustanovení. Leasingová smlouva je zakončena uvedením data, místa a podpisu všech smluvních stran (Valouch, 2012).

Splátkový kalendář

U splátkového kalendáře je nutné uvést smluvní strany, tj. uživatele, vlastníka a jejich identifikační údaje. Dalšími náležitostmi tohoto dokladu jsou předmět leasingu a informace o způsobu platby – číslo bankovního účtu, variabilní/konstantní či specifický symbol. Splátkový kalendář je nejčastěji formou tabulky, která specifikuje jednotlivé splátky. Záhlaví tabulek obsahuje: pořadí splátek, datum splatnosti, základ pro DPH, sazbu, DPH, pojistné, celkovou výši splátky. Splátkový kalendář je uzavřen datem vystavení, místem a

podpisem. U finančního leasingu je důležitým pojmem akontace. Jedná se o první splátku, někdy nazývanou jako splátku nulovou. Splátka je zpravidla vyšší než ostatní splátky, avšak některé finanční instituce uvádí nulovou akontaci, která slouží k atraktivnosti nabídky pro potencionální klienty (Valouch, 2012).

Protokol o předání předmětu leasingu

U předávacího protokolu je nutné, stejně tak jako u předchozích dokumentů, uvést smluvní strany a jejich příslušné údaje. Dále je nutné uvést specifické údaje předmětu leasingu. Uživatel stvrzuje tímto protokolem stav daného předmětu leasingu. Pokud uživatel zjistí nějaké vady či nesrovnalosti týkající se předmětu leasingu, musí být zapsány do protokolu o předání předmětu leasingu před jeho podepsáním. Pokud tak není učiněno, nese za ně právní odpovědnost uživatel. Protokol o předání předmětu leasingu je stvrzený místem, datem předání a převzetí a podpisy smluvních stran (Valouch, 2012)

2.4 Situace na leasingovém trhu v České republice

Současná situace na leasingovém trhu v České republice byla v roce 2020 negativně ovlivněna pandemií nemoci COVID – 19. Leasingový trh je úzce spjatý se změnou makroekonomických ukazatelů.

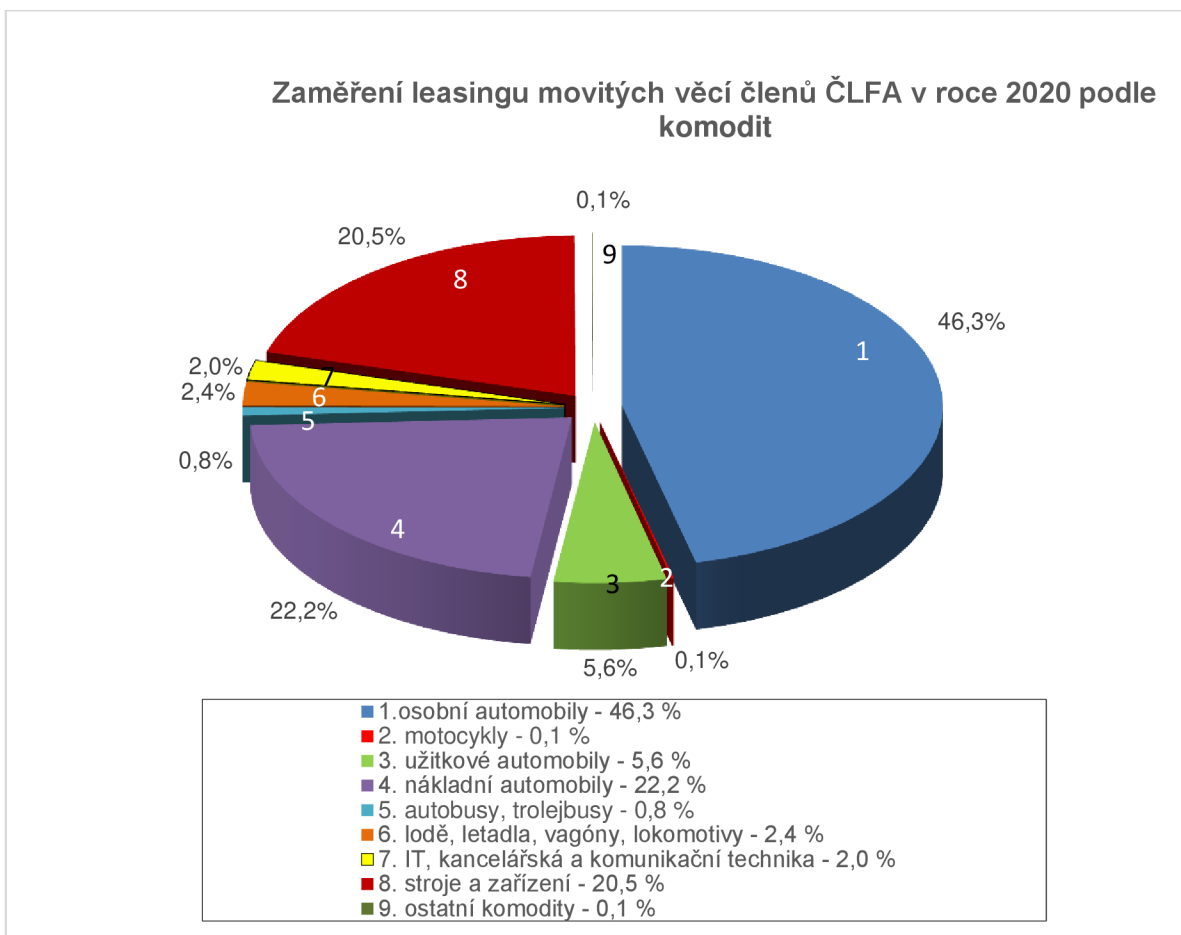
2.4.1 České leasingové a finanční asociace

Česká leasingová a finanční asociace (dále jen ČLFA) byla původně založena jako zájmové sdružení. Pak se však dále rozšiřovala působnost a nyní se jedná o asociaci, která sdružuje společnosti, které se zabývají leasingovými operacemi, spotřebitelským úvěrem, splátkovými prodeji a dalšími nebankovními produkty (ČLFA, 2021).

Hlavním úkolem této asociace je podílení se na přípravě legislativy spojené s operacemi, kterými se sdružené společnosti zabývají. Další důležitou činností je analýza problémů a ekonomiky v ČR. ČLFA je členem LEASEEUROPE, EUROFINAS a EUF (ČLFA, 2021).

ČLFA sjednocuje 44 členských společností, mezi nejznámější patří: COFIDIS,s.r.o., ČSOB Leasing, a.s., Home Credit, a.s., Mercedes-Benz Financial Services Česká republika, s.r.o., MONETA Leasing, s.r.o., Provident Financial s.r.o., Raiffesen – leasing, s.r.o., Toyota Financial Services Czech s.r.o., UniCredit Leasing CZ, a.s. a mnohé další (ČLFA, 2021).

Na Obrázku 1 jsou znázorněny procentuální podíly komodit movitých věcí, které byly v roce 2020 předmětem leasingů členů ČLFA. Nejrozšířenější komoditou leasingu movitých věcí jsou automobily, které tvoří téměř polovinu zaměření leasingu movitých věcí. Naopak nejmenší podíl předmětů leasingu tvoří IT, kancelářská a komunikační technika, motocykly, autobusy, trolejbusy, tyto komodity netvoří dohromady ani 5 % z celkového podílu leasingu movitých věcí (ČLFA, 2021).

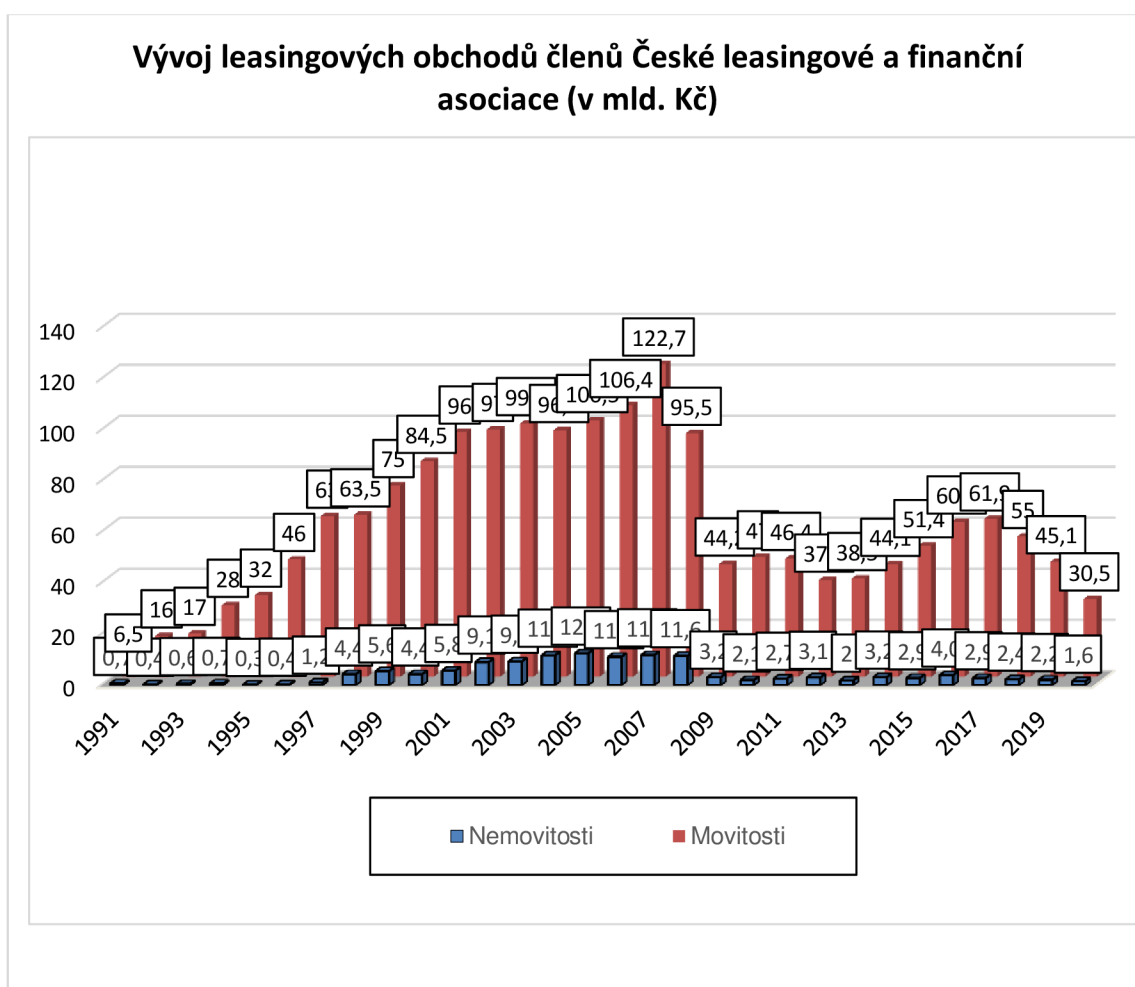
Obrázek 1 Zaměření leasingu movitých věcí členů ČLFA v roce 2020 podle komodit

Zdroj: Česká leasingová a finanční asociace (2020)

Česká leasingová a finanční asociace uvádí, za příčiny poklesu poptávky po finančních produktech, omezení dodavatelských a odběratelských řetězců, pokles spotřeby domácností, či pokles prodeje dopravních prostředků. ČLFA uvádí, ve své zprávě k roku 2020, změny české ekonomiky nebankovního financování. Pokles HDP, omezenou investiční aktivitu, která zaznamenala pokles o 11 %, prodej dopravních prostředků, který klesl až o 18,8 %, průměrnou roční inflaci, která činila 3,2 %. Další značný problém, týkající se v pandemii Covid – 19, byl neakceptování poptávky z důvodu značných rizik a uplatnění obezřetnostních kritérií. Pokles, u podnikatelského financování, byl v roce 2020 vyšší, než u spotřebitelského financování (ČLFA, 2021).

V roce 2020 financovaná částka členských společností ČLFA činila 130,9 mld. Kč, u podnikatelských subjektů se jednalo o 107,8 mld. Kč, u financování zboží a služeb pro

domácnosti částka činila 23,1 mld. Kč. Celkový meziroční pokles, poskytnutých financovaných částek, činil 16,9 %. U leasingu movitých investic byl meziroční pokles o 33,9%, rozdíl mezi rokem 2019 a 2020 se vyčísil na 14,96 mld. Kč. Počet smluv o finančním leasingu klesl o 42,1 %. U leasingu nemovitých věcí se jednalo o meziroční pokles o 27,8%. Vývoj leasingových obchodů od roku 1991 ukazuje obrázek 2. Leasingové obchody zaměřené na nemovitý majetek se od roku 2009 do roku 2015 pohybovaly v rozmezí 2,1 a 3 mld. Kč ročně. Od roku 2016 leasingové obchody zaměřené na nemovitý majetek mají klesající tendenci. U movitého majetku se jednalo o růst v letech 2013 – 2017, od tohoto roku, stejně tak, jako u nemovitého majetku, začali leasingové obchody klesat. (ČLFA, 2021).

Obrázek 2 Vývoj leasingových obchodů členů České leasingové a finanční asociace

Zdroj: Česká leasingová a finanční asociace (2019)

3 Bankovní úvěry

Šteker a Otrusinová (s 184, 2013) klasifikují bankovní úvěr jako: „*vztah mezi účetní jednotkou (dlužníkem) a bankou (věřitelem), který vzniká na základě uzavřené smlouvy o poskytnutí peněžních prostředků (smlouvou o úvěru). Tyto půjčené prostředky společně s úrokem musí účetní jednotka v předem stanovenou dobu uhradit zpět bance.*“

Bankovní úvěry lze rozdělit z několika hledisek. Může se jednat o rozdělení z časového hlediska, na úvěry krátkodobé, kde je doba splatnosti do 1 roku, střednědobé, kde je doba splatnosti 1 až 4 roky a dlouhodobé, kde je doba splatnosti nad 4 roky. Dále lze rozdělit peněžní úvěry, na: kontokorentní, spotřebitelský, eskontní a hypoteční. U peněžních úvěrů skutečně dochází, k poskytnutí hotovostní či bezhotovostní formy peněz (Šteker a Otrusinová, 2013).

Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr je spojen s běžným bankovním účtem. Banka umožní klientovi čerpat ze svého běžného účtu, i v případě, kdy na svém běžném bankovním účtu nemá kladný bankovní zůstatek. Vlivem čerpání kontokorentního úvěru se bankovní zůstatek na běžném účtu klienta dostane do záporných čísel, tento stav se nazývá povolený debet. S tímto typem úvěru jsou spojené poplatky, jako je např.: poplatek za vedení účtu, poplatek za přečerpání zůstatku, poplatek za povolení kontokorentu atd. Jednou z hlavních podmínek schválení kontokorentního úvěru, je prokázání pravidelných příjmů (Rejnuš, 2016).

Spotřebitelský úvěr

Jedná se o úvěr, který je poskytován fyzickým osobám. Spotřebitelský úvěr může být účelový i neúčelový. V případě účelovosti, je poskytnuta výhodnější úroková míra. Tento úvěr může sloužit, nejen k pořízení spotřebního zboží a služeb, ale také k uhrazení závazků fyzických osob. Tento úvěr má vyšší úrokovou sazbu (Rejnuš, 2016).

Eskontní úvěr

Jedná se o krátkodobý úvěr, který je poskytován podnikatelským subjektům. Banka odkoupí směnku, před lhůtou její splatnosti. Směnka tedy představuje platební nástroj, mezi odběratelem, který se stává emitentem směnky a dodavatelem, který se stává remitentem směnky. Hlavní výhodou je nízká úroková sazba, neboli diskont směnky, který představuje bankou odečtenou částku od nominální hodnoty směnky. Tento druh úvěru není v ČR příliš využíván. (Rejnuš, 2016).

Hypoteční úvěr

Jedná se o dlouhodobý úvěr, který je zajištěn zástavním právem k nemovitosti. Zástavní právo musí být sepsáno v katastru nemovitostí. Většinou se jedná o účelový úvěr. V případě neúčelovosti úvěru, se jedná o tzv. americkou hypotéku (Rejnuš, 2016).

Kromě peněžních úvěrů, u kterých banky poskytují peníze v bezhotovostní či hotovostní podobě, existují úvěry závazkové a závazky, u kterých banky poskytují příslib, či jejich dobré jméno. Jedná se o akceptační úvěr, avalový úvěr a bankovní záruku (Rejnuš, 2016).

Akceptační úvěr

Ne příliš využívaným úvěrem, je úvěr akceptační. U tohoto úvěru banka akceptuje cizí směnku neboli směnku svého klienta. Pokud nedojde k uhrazení směnečného závazku klientem před splatností, stává se ze závazkového úvěru úvěr peněžní. Za poskytnutí akceptačního úvěru připadá bance tzv. akceptační provize (Rejnuš, 2016).

Avalový úvěr

Tento typ úvěru je známý také jako ručitelský úvěr. Banka se stává směnečným avalistou. Banka je v roli ručitele, pokud klient není schopen směnku proplatit, remitent vyžaduje proplacení po avalovi, který svým podpisem na směnce zvyšuje důvěryhodnost cenného

papíru. Aval není remitentem, výstavcem ani směnečníkem, je označován jako tzv. směnečný rukojmí. Z pravidla se podepisuje na lící stranu směnky (Rejnuš, 2016).

Bankovní záruka

Bankovní záruka slouží jako zajišťovací instrument, který je stvrzen záruční listinou. Banka je v roli ručitele. Pokud klient banky, který je dlužníkem, není schopen splnit sepsané závazky, přenášejí se tyto povinnosti na banku (Rejnuš, 2016).

3.1 Podmínky sjednání úvěrů

Mezi všeobecné podmínky sjednání úvěru v ČR patří zletilost, která je dle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku §30 nabyta dovršením 18. roku věku. Horní hranice věku není u většiny českých bank limitována, avšak některé banky uvádějí horní hranici věku, zejména při hypotečních úvěrech, důvodem je vyšší riziko nesplacení úvěru, při úmrtí či dlouhodobé nemoci. Příkladem banky, která udává maximální hranici věku, pro sjednání úvěru, je Hello bank. Další všeobecnou podmínkou je státní občanství ČR, mnoho bank na českém finančním trhu uznává státní občanství SR nebo klient musí mít v ČR alespoň trvalý či přechodný pobyt. Výjimkou byla např. Union banka, která neuváděla české či slovenské státní občanství, jako podmínku pro sjednání úvěru. Další podmínkou, u které se nevyskytují žádné výjimky, je nemít žádný záznam v registru dlužníků. Solus, BRKI, NRKI jsou příklady z několika využívaných registrů dlužníků na území ČR, avšak nejvyužívanějším registrem dlužníků je Centrální registr úvěrů. Další nedílnou podmínkou pro sjednání úvěru, je potvrzení trvalé výši příjmů. Obecně jsou uznávány tyto typy příjmů:

- příjmy z podnikání
- příjmy z pronájmu
- mzdy
- důchody: vdovský, sirotčí, starobní, invalidní
- výsluhové příspěvky
- renty
- rodičovské příspěvky, výživné na dítě, odměna pěstouna

U fyzických osob je dostačující doložení o výši příjmů a potvrzení o zaměstnání na dobu neurčitou. Podnikatelské subjekty musí doložit daňové přiznání. Banky mají určenou minimální výši příjmů. Konkrétní koeficienty se liší dle podmínek u jednotlivých bank. Na základě informací, o příjmech a záznamů z registrů dlužníků, bankovní instituce vyhodnotí bonitu, jedná se o schopnost dostát závazkům vůči dané instituci (vlastní zpracování).

3.2 Úvěrová smlouva

Úvěrová smlouva se řídí zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník §2395 až 2400. Oproti staré právní úpravě zákona č. 513/1991Sb., Obchodního zákoníku §497 byla provedena změna v terminologii smluvních stran, věřitel je nahrazen úvěrujícím a dlužník je nyní označován jako úvěrovaný. Občanský zákoník neurčuje konkrétní formu úvěrové smlouvy. Smlouvu lze uzavřít písemně, smluvně či konkludentně. S úvěrovou smlouvou je spjata vyhotovení dlužního úpisu, který upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku § 1952. Mezi náležitosti smlouvy patří označení smluvních stran. Dalšími náležitostmi, které jsou upraveny zákonem č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku § 2395 jsou:

- závazek úvěrujícího poskytnout na žádost úvěrovaného v jeho prospěch peněžní prostředky,
- určení výše peněžních prostředků, které mají být poskytnuty,
- závazek úvěrovaného poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit z nich úroky.

U úvěrové smlouvy se jedná o konsensuální kontrakt, který značí, že k uzavření smlouvy stačí souhlasné dohodnutí smluvních stran, aniž by k převodu peněžních prostředků reálně došlo.

3.3 Účetní pojetí bankovních úvěrů

U účtování bankovních úvěrů se využívají účty 231 – krátkodobé bankovní úvěry, které jsou využívány pro bankovní úvěry se splatností do 1 roku, pro bankovní úvěry se

splatností nad 1 rok se využívá účet 461. U obou účtů se jedná o rozvahové, pasivní účty (Skálová a kolektiv, 2020).

Na těchto účtech, jsou sledovány krátkodobé a dlouhodobé úvěry, které jsou poskytovány finančními institucemi. Strana „Má dáti“ sleduje splátky z poskytnutých úvěrů a strana „Dal“ sleduje poskytnuté bankovní úvěry. Na začátku i na konci účetního období tyto účty vykazují skutečné zůstatky, které jsou doloženy inventarizačními zápisy, k těmto operacím jsou využívány účty 701 – Počáteční účet rozvážný a 702 – Konečný účet rozvážný (Skálová a kolektiv, 2020).

S účetními operacemi, které jsou spojeny a bankovními úvěry, se setkáváme s účtem 562 – Úroky. Úrok je charakterizován, jako cena za postoupení kapitálu. Jedná se o účet nákladový, který nemá na začátku účetního období počáteční stav, v průběhu účetního období je na straně „Má dáti“ znázorněn předpis úroků, na konci účetního období je provedena účetní operace, u které je konečný zůstatek z účtu 562, ze strany má dáti, převeden na stranu „Dal“, s proti účtem 710 – Účet zisků a ztrát na straně „Má dáti“. V účetnictví se lze také setkat s výnosovými úroky, které jsou sledovány na účtu 662 – Úroky (Skálová a kolektiv, 2020).

Další účty, spjaté s účetními operacemi, u bankovních úvěrů jsou: 211 – Pokladna, 221 – Bankovní účet, 261 – Peníze na cestě (Skálová a kolektiv, 2020).

3.4 Daňová uznatelnost úroků

Z daňového hlediska jsou úroky daňovým nákladem. Výjimkou, kdy tomu tak není, je případ, ve kterém je úvěr účelový a slouží k financování dlouhodobého majetku. Účetní jednotka zahrne úroky do pořizovací ceny. Daňová uznatelnost placených úroků je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů § 25. Mezi daňové náklady či výnosy se řadí kursový zisk či ztráta, které se odvíjejí od výše měny. Kromě placených úroků, se mezi daňově uznatelné položky řadí: smluvní pokuty, poplatky, úroky z prodlení,

penále a poplatky, spojené s vyřízením úvěru. Daňově uznatelné se stávají, až po zaplacení, nikoliv po jejich předepsání. Mezi daňově neuznatelné položky patří úroky z úvěru, který byl vynaložen na pořízení dlouhodobého majetku a účetní jednotkou zahrnut do ceny pořizovací. Účetní jednotka jej musí postupně odpisovat. Daňově neuznatelnými jsou úroky z úvěru, který byl poskytnutý osobou, která je v příbuzenském vztahu k poskytovateli. Nebo úroky, které jsou předepsány státní institucí, např. finančním úřadem. (Režňáková, 2012).

3.5 Situace na bankovním trhu v České republice

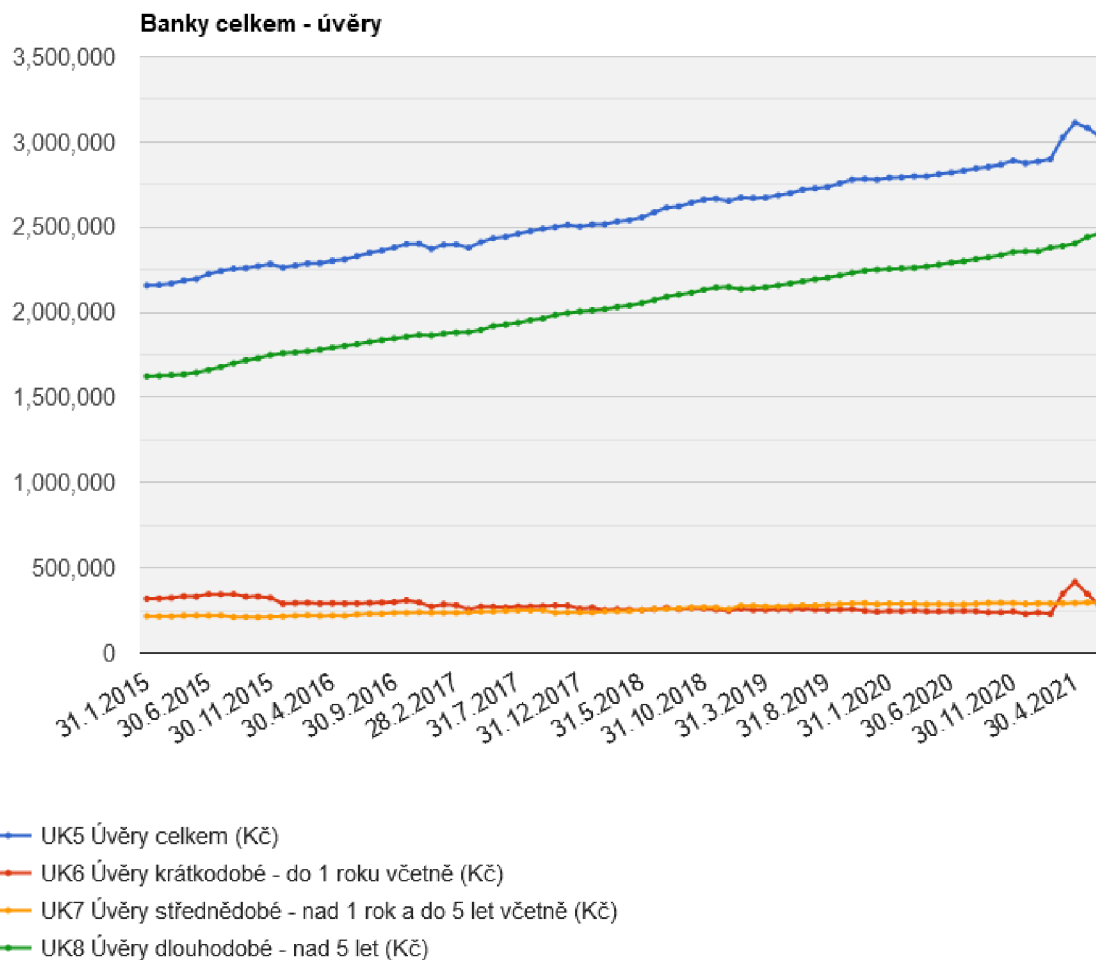
Bankovní sektor byl stejně, jako většina ostatních sektorů, ovlivněn pandemií COVID – 19. ČBA uvádí, že český bankovní sektor je jeden z nejstabilnějších v rámci EU, toto tvrzení je doložené souhrnnou finanční charakteristikou. ČBA přisuzuje zásluhy bankám, které dodržovaly doporučení ČNB a trvale dodržovaly komfortní úroveň kapitálu, která (v roce 2020) byla posílena o nevyplacené dividendy. Další zásluha je ČBA přisuzována aktivní snaze podpory klientů, především v předcházení problémů spojenými s pandemií COVID – 19, jednalo se například o úvěrové moratoria. Vzhledem k pandemii COVID – 19, vznikly nové záruční programy COVID Plus a COVID III. ČBA přisuzuje zásluhy velkému konkurenčnímu prostředí bankovního sektoru ČR. Uvádí, že na českém trhu ke konci roku 2020, disponovalo 49 subjektů s bankovní licenci, struktura bankovního sektoru vypadala koncem roku 2020 následovně:

- 4 velké banky
- 5 středně velkých bank
- 10 malých bank
- 25 poboček zahraničních bank
- 5 stavebních spořitelen (ČBA, 2021).

ČBA uvádí, ke konci roku 2020, zvýšení celkové hodnoty aktiv bankovního sektoru, téměř o 5,5 %. Čistý zisk, za rok 2020, klesl o necelých 48 %. Objemu bankovních vzrostl o 4,2 %, což dokazují statistické údaje ČNB, které jsou znázorněny na obrázku 4 (ČBA, 2021).

3.5.1 Česká bankovní asociace

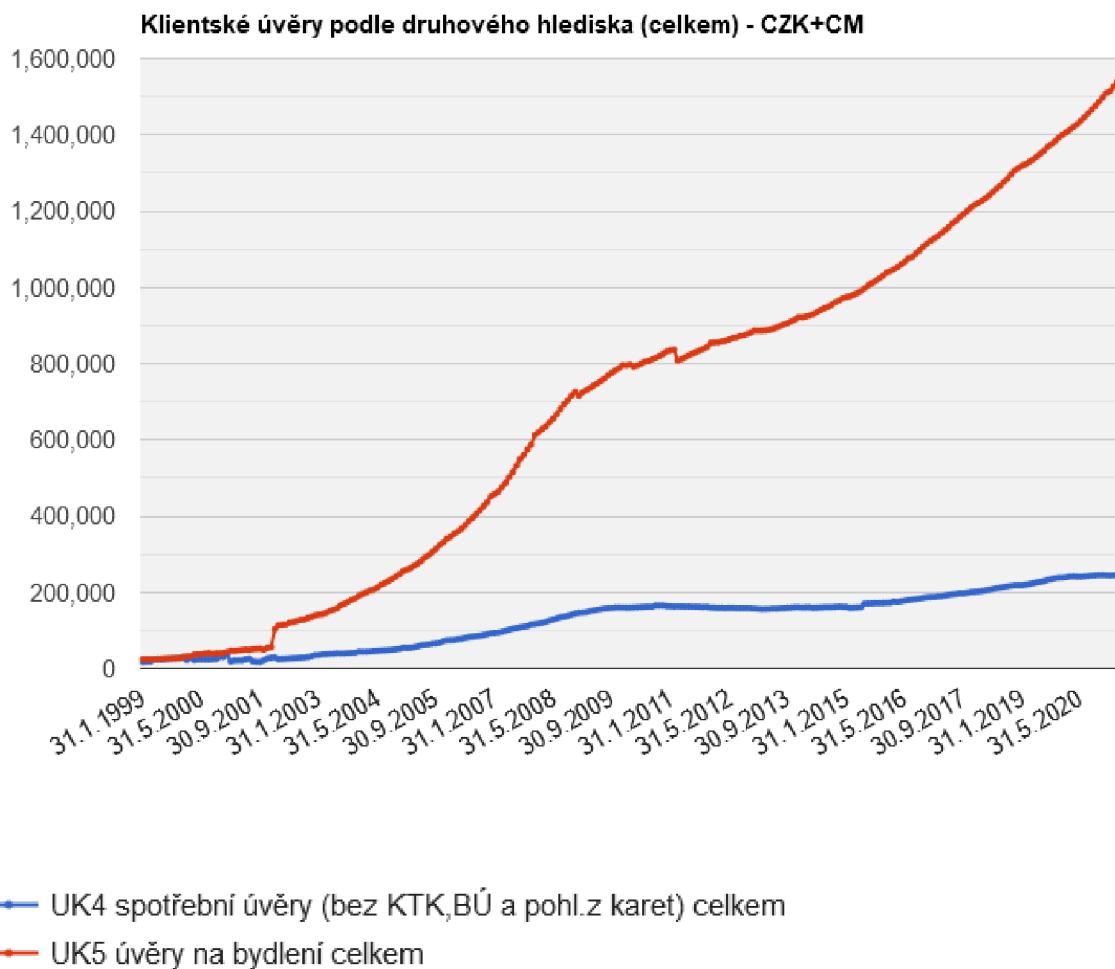
Česká bankovní asociace (dále jen ČBA) se prezentuje, jako sdružením bank a stavebních spořitelen, které mají svou působnost na území České republiky. Hlavním úkolem ČBA, je rozvoj českého bankovního sektoru. ČBA se zapojuje do příprav právních norem, týkajících se bankovníctví a financí. Buduje a zlepšuje vztahy s veřejností. ČBA spolupracuje s mezinárodními organizacemi. Je součástí Evropské bankovní federace, Evropského ústavu pro peněžní trhy atd. Nedílnou částí projektů ČBA, je prevence finanční a kybernetické kriminality. ČBA také podporuje digitalizaci bankovníctví. ČBA sdružuje 37 členů, mezi nejznámější patří: Air bank a. s., Banka CREDITAS a.s., Česká spořitelna a. s., Českomoravská záruční a rozvojová banka a. s., ČSOB, Equa bank a. s., Fio banka, a. s., Hypoteční banka a. s., KB a. s., MONETA Money bank a. s., a mnohé další (ČBA, 2021).

Obrázek 3 Banky celkem – úvěry

Zdroj: Česká národní banka (2021)

Na Obrázku 4 je znázorněn vývoj úvěrů, osa x představuje časové hledisko a osa y výši poskytnutých úvěrů v Kč. Graf zahrnuje dlouhodobé úvěry, které jsou znázorněny zelenou křivkou, tendence dlouhodobých úvěrů je v posledních letech rostoucí, což se nelze tvrdit o úvěrech krátkodobých, které jsou znázorněné světle červenou křivkou, od konce dubna roku 2021 začaly, po předchozím razantním růstu, klesat. Střednědobé úvěry, v podobě oranžové křivky stagnují. Modrou křivka představuje celkové úvěry.

Obrázek 4 Klientské úvěry podle druhového hlediska

Zdroj: Česká národní banka (2021), upraveno autorem

Na obrázku 3 jsou vyobrazeny 2 křivky, které znázorňují úvěry z hlediska druhu. Osa x představuje časové hledisko (v podobě let) a osa y výši poskytnutých úvěrů (v mil. Kč). Modrá křivka představuje spotřební úvěr, který má tendenci mírně růstovou. Úvěry na bydlení znázorněné červenou křivkou razantně rostou.

4 Komparace finančního leasingu a bankovního úvěru

Valouch (2012) rozděluje komparaci bankovního úvěru a leasingu do tří bodů: Administrativní náročnost a právo disponování s majetkem, daňové dopady a finanční náročnost pořízení.

Administrativní náročnost a právo disponování s majetkem

Schvalování bankovního úvěru je administrativně náročnější, než tomu bývá u leasingu. K uzavření leasingové smlouvy je zapotřebí doložit potvrzení, výši příjmů fyzických osob. Pokud o leasing žádá právnická osoba, je nutné doložit účetní závěrky (z předešlých let). Další nutností, pro schválení leasingu, je doložení rodinného stavu a případný souhlas manžela či manželky. Mezi klady leasingu patří zvýhodněné nabídky pojištění. Leasingové společnosti během uzavírání leasingových smluv, nabízejí mnohem výhodnější podmínky. Bankovní úvěr je ve většině případů administrativně náročnější. Hlavním důvodem je, že bankovní instituce poskytují úvěry na účely, které nejsou ve sjednané době jejím majetkem. Finanční instituce jsou nuceny požadovat zajištění a vhodného ručitele. Odlišné je právo disponovat s majetkem. U financování majetku, bankovním úvěrem, dlužník stává okamžitě vlastníkem, který je oprávněn volným disponováním. U finančního leasingu se nájemce stane vlastníkem, až po uplynutí sjednané doby a splacení leasingu. Do té doby je vlastníkem leasingová společnost. Nájemce může s majetkem disponovat, pouze po udělení souhlasu pronajímatelem. (Valouch, 2012)

Daňové dopady

Další faktor, který může ovlivnit rozhodování, jsou daňové dopady. Valouch (2012, s. 20) ve své knize daňové dopady shrnuje takto: *„Z hlediska daňových dopadů leasingu a koupě na úvěr platí, že za podmínek stanovených ZDP je u leasingu daňově uznatelným nákladem (výdajem) placené nájemné, u úvěru jsou to placené úroky. Také poplatky spojené s uzavřením a vedením úvěrových účtů a leasingových smluv jsou při splnění podmínek ZDP daňovým nákladem (výdajem). V případě pořízení majetku na úvěr lze do daňových nákladů (výdajů) uplatňovat také daňové odpisy. Tuto možnost nájemce v případě leasingu*

až na některé výjimky nemá. Daňové odpisování ve většině případů provádí pronajímatel.“

Více se této problematice věnovala kapitola 3.2 a kapitola 4.4.

Finanční náročnost pořízení

Dalším důležitým faktorem, pro rozhodování je finanční náročnost pořízení. Jedná se o porovnání skutečných peněžních toků, které poplatník zaplatí, za celý sjednaný průběh. Jednou z metod pro porovnání, forem financování, je výpočet čisté výhody leasingu (dále jen ČVL). Tato metoda je součástí aplikované finanční matematiky, pro kterou se využívá vzorec:

$$\check{C}VL = K - \sum_{n=1}^N \frac{LS_n x(1-t) + O_n x t}{[1 + ix(1-t)]^n} \quad (1)$$

ČVL = čistá výhoda leasingu

K = kapitálový výdaj

LS_n = leasingové splátky v jednotlivých letech životnosti

t = daňová sazba

O_n = daňové odpisy v jednotlivých letech životnosti

n = jednotlivé roky životnosti

N = doba životnosti

i = úroková míra upravená o vliv daně z příjmů

Výpočet ČVL porovnává čistou současnou hodnotou (dále jen ČSH) úvěru s čistou současnou hodnotou leasingových splátek (Valouch, 2012).

Další metoda výpočtu ČVL je pomocí dluhových služeb a daňových úspor. U této metody se porovnávají čisté diskontované výdaje na leasing s čistými diskontovanými výdaji na bankovní úvěr (Valouch, 2012).

U stanovení ČVL, pomocí dluhových služeb a daňových úspor, je využitý následující postup, který je rozdělen do dvou částí. Výpočtu čistých diskontovaných výdajů na úvěr a výpočtu čistých diskontovaných výdajů na leasing. K stanovení ČVL, pomocí dluhových

služeb a daňových úspor, je využitý vzorec 4, který je určený k výpočtu anuity, neboli konstantní splátky a vzorec 5, který stanovuje výši odúročitele, čili úrokovou sazbu upravenou o daňový štít (Valouch, 2012).

$$A = Ux \frac{ix(1+i)^n}{(1+i)^n - 1} \quad (4)$$

$$i = \text{úroková sazba } x (1 - 0,19) \quad (5)$$

Postup pro výpočet čistých diskontovaných výdajů na úvěr:

- 1) Výpočet splátky úvěru a její rozklad na úrok a úmor
- 2) Výpočet výše ročních odpisů dle zákona o dani z příjmů
- 3) Výpočet sumy daňově uznatelných nákladů
- 4) Výpočet daňové úspory
- 5) Výpočet čistých výdajů na úvěr
- 6) Výpočet čistých diskontovaných výdajů na úvěr

Postup výpočet čistých diskontovaných výdajů na leasing:

- 1) Výpočet leasingové splátky.
- 2) Výpočet velikosti daňově uznatelné leasingové splátky
- 3) Výpočet daňové úspory
- 4) Výpočet čistých výdajů na leasing
- 5) Výpočet čistých diskontovaných výdajů na leasing

Možné varianty výsledků:

$\check{C}VL < 0$, čili $\check{C}SH$ leasingu je větší než $\check{C}SH$ bankovního úvěru, bankovní úvěr je výhodnější.

$\check{C}VL > 0$, čili $\check{C}SH$ leasingu je nižší než $\check{C}SH$ bankovního úvěru, finanční leasing je výhodnější.

$\check{C}VL = 0$, čili $\check{C}SH$ leasingu se rovná $\check{C}SH$ bankovního úvěru, obě formy jsou stejně výhodné.

5 Případová studie

Chráněná kavárna Holiday Cafe kupuje automobil na rozvoz svého zboží. Kavárna si vybrala na webových stránkách společnosti Ford, automobil - Ford Transit Van, model: 290 Leader 77 kW/105, jehož cena činí 828 554 Kč. Automobil je dle ZDP č. 586/1992 Sb. Zařazen do 2. Odpisové skupiny. Z průzkumu českého finančního trhu vznikly tyto předběžné nabídky na účel nákupu tohoto typu automobilu:

Leasingová společnost ČSOB Leasing vytvořila nezávaznou nabídku (na svých webových stránkách) na leasing v hodnotě 829 000 Kč s dobou splatnosti 60 měsíců a s celkovou měsíční splátkou 17 527 Kč, pro zjednodušení, s celkovou roční splátkou ve výši 210 324 Kč. (17 527x12).

Moneta money bank na své webové stránce nabízí podnikatelský úvěr na částku 829 000 Kč splácen konstantní anuitou koncem roku a úrokovou sazbou od 9,03 % p. a.. Doba splatnosti je 60 měsíců. Ukazatelé těchto nabídek jsou čistě orientační, nabídky se upravují dle konkrétních kritérií daných finančními institucemi a konkrétní situací podniku. Sazba daně z příjmů právnických osob je 19 %.

5.1 Stanovení ČVL pomocí vzorce

Pro porovnání, která z forem financování bude pro podnik výhodnější, je použitý vzorec 1, který určuje čistou výhodu leasingu. Aby bylo možné vzorec 1 využít, je zapotřebí určit roční výši odpisů. Pro určení lineárního neboli rovnoměrného způsobu odpisování je využit vzorec 2, kde je roční výše odpisu vypočte, tak že počáteční cena (dále jen PC), vynásobená odpisovou sazbou (odpisová sazba je pro první rok odpisování odlišná od ostatních let), bude vydělena stem. Dle Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je automobil zařazen do 2. odpisové skupiny s dobou odpisování 5 let a s odpisovou sazbou 11 % v prvním roce a s 22,25 % v dalších letech.

Lineární/Rovnoměrné odpisování

$$O_n = PCx \frac{\text{Odpisová sazba}}{100} \quad (2)$$

$$O_{2021} = 828554 x \frac{11}{100} = \mathbf{91\ 141}$$

$$O_{2022-2025} = 828554 x \frac{22,25}{100} = \mathbf{184\ 354}$$

Lineární odpis v prvním roce činí 91 141 Kč a v letech 2022 až 2025 činí 184 354 Kč.

Pro degresivní neboli zrychlený způsob odpisování je využit vzorec 3. V prvním roce odpisování se vydělí vstupní cena s koeficientem (pro 2. odpisovou skupinu) pro první rok odpisování, který dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je 5. V dalších letech se dosazuje do vzorce 3, který je zlomkem a v jehož čitateli je zdvojnásobena zůstatková cena (dále jen ZC) a ve jmenovateli koeficient (u odpisové skupiny 2 je to 6), od kterého je odečten počet odepsaných let. Pro přehlednost degresivních odpisů slouží tabulka 1.

Degresivní/Zrychlené odpisování

$$O_1 = \frac{\text{vstupní cena}}{K_1} \quad (3)$$

$$O_n = \frac{2 \times ZC}{K_2 - n} \quad (4)$$

Tabulka 1 Degresivní odpisy (Kč)

Rok	Odpis (Kč)	ZC (Kč)
2021	165711	662843
2022	265138	397705
2023	198853	198852
2024	132568	66284
2025	6684	0

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

Po výpočtu ročních odpisů lze dosadit konkrétní číselné údaje do vzorce 1.

$$K = 829\,000$$

$$L_n = 21\,0324$$

$$t = 0,19$$

$$i = 0,0903 \times (1-0,19)$$

Varianta s lineárními odpisy

$$\begin{aligned} \check{C}VL = 829\,000 & - \frac{210324x(1-0,19)+91141x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^1} - \frac{210324x(1-0,19)+184354x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^2} - \\ & - \frac{210324(1-0,19)+184354x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^3} - \frac{210324(1-0,19)+184354x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^4} - \\ & - \frac{210324x(1-0,19)+184354x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^5} = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} = 829\,000 - 174\,887,4381 - 178\,346,0383 - 166\,190,3756 - 154\,863,2154 - \\ - 144\,308,0889 = + \mathbf{10\,404,8437} \end{aligned}$$

V případě, kdy firma uplatňuje lineární způsob odpisování, je výhodnější si jako formu financování zvolit finanční leasing, protože $\check{C}VL > 0$.

Varianta s degresivními odpisy

$$\begin{aligned} \check{C}VL = 829\,000 - \frac{210324x(1-0,19)+165711x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^1} - \frac{210324x(1-0,19)+265138x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^2} - \\ - \frac{210324(1-0,19)+198853x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^3} - \frac{210324(1-0,19)+132568x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^4} - \frac{210324x(1-0,19)+6684x0,19}{[1+0,0903x(1-0,19)]^5} = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} = 829\,000 - 188\,090,0588 - 191\,674,0007 - 168\,419,42207 - 147\,444,3827 - 120\,589,9986 \\ = + \mathbf{12\,782,1385} \end{aligned}$$

V případě, kdy firma uplatňuje degresivní způsob odpisování je výhodnější si jako formu financování zvolit finanční leasing, protože $\check{C}VL > 0$.

$\check{C}VL$ vyšla u obou variant v kladných číslech, a tak lze doporučit jako výhodnější formu financování, z hlediska finanční náročnosti pořízení, finanční leasing. Vzhledem k informacím, z teoretické části bakalářské práce, lze předpokládat, že forma financování finančním leasingem bude výhodnější i z hlediska administrativní náročnosti. ČSOB také nabízí k finančnímu leasingu výhodné doplňkové služby. Jako nevýhodu lze označit omezené disponování s automobilem během sjednané doby finančního leasingu.

5.2 Stanovení $\check{C}VL$ pomocí dluhových služeb a daňových úspor

Výpočet čistých diskontovaných výdajů na úvěr

K výpočtu splátky úvěru, je využitý vzorec 4, který určuje anuitu neboli konstantní splátku. U sestavení umořovacího plánu je zapotřebí stanovení úroku, který je vypočtený, jako součin úrokového koeficientu a výší dluhu na počátku období. Odečtením úroku od anuity je stanoven úmor. Zbývající dluh je vypočtený, jako rozdíl dluhu na počátku období a úmoru. K přehlednosti umořovacího plánu slouží tabulka 2.

$$A = 829000x \frac{0,0903x(1+0,0903)^5}{(1+0,0903)^5-1} = 213\,295,5733$$

Tabulka 2 Sestavení umořovacího plánu (Kč)

Rok	Dluh na počátku období (Kč)	Anuita (Kč)	Úrok (Kč)	Úmor (Kč)	Zbývajících dluh (Kč)
1.	829 000	213 295,5733	74 858,7	138 436,8733	690 563,1267
2.	690 563,1267	213 295,5733	62 357,85034	150 937,723	539 625,4037
3.	539 625,4037	213 295,5733	48 728,17395	164 567,3994	375 058,0043
4.	375 058,0043	213 295,5733	33 867,73779	179 427,8355	195 630,1688
5.	195 630,1688	213 295,5733	17 665,40424	195 630,1688	0
Σ	-	1 066 477,867	237 477,8663	829 000	-

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

Roční výše odpisů je známá z předchozí kapitoly. Daňově uznatelné náklady jsou stanoveny, jako součet úroků a ročních odpisů (v tabulce 3 jsou znázorněny lineární odpisy). Daňová úspora je vypočtena, jako součin daňově uznatelných nákladů a sazby daně z příjmů právnických osob.

Tabulka 3 Výpočet daňové úspory – lineární odpisy (Kč)

Rok	Úrok (Kč)	Odpis (Kč)	Daň. uznatelné náklady (Kč)	Daňová úspora (Kč)
1.	74 858,7	91 141	165 999,7	31 539,943
2.	62 357,85034	184 354	246 711,8503	46 875,25156
3.	48 728,17395	184 354	233082,174	44 285,61305
4.	33 867,73779	184 354	218221,7378	41 462,13018
5.	17 665,40424	184 354	202019,4042	38 383,68681
Σ	237 477,8663	828557	1 066 034,866	202 546,6246

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

Čisté diskontované výdaje jsou vypočteny pomocí diskontování, jedná se o násobení odůročitelem, který je vypočtený podle vzorce 5. Pro přehlednost slouží tabulka 4.

$$i = 0,0903 \times (1 - 0,19) = 0,073143$$

Tabulka 4 Výpočet čistých diskontovaných výdajů na úvěr - lineární odpisy (Kč)

Rok	Splátka úvěru (Kč)	Daňová úspora (Kč)	Čisté výdaje na úvěr (Kč)	Čisté diskont. výdaje na úvěr (Kč)
1.	213 295,5733	31 539,943	181 755,6303	169 367,5776
2.	213 295,5733	46 875,25156	166 420,3217	144 507,758
3.	213 295,5733	44 285,61305	169 009,9603	136 753,8332
4.	213 295,5733	41 462,13018	171 833,4431	129 561,8988
5.	213 295,5733	38 383,68681	174 911,8865	122 894.1864
Σ	1 066 477,867	202 546,6246	863 931,2419	703 085,254

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

U degressivních odpisů je použitý stejný postup, pro přehlednost slouží tabulky 5 a 6.

Tabulka 5 Výpočet daňové úspory – degressivní odpisy (Kč)

Rok	Úrok (Kč)	Odpis (Kč)	Daň. uznatelné náklady (Kč)	Daňová úspora (Kč)
1.	74 858,7	165 711	240 569,7	45 708,243
2.	62 357,85034	265 138	327 495,8503	62 224,21156
3.	48 728,17395	198 853	247 581,174	47 040,42305
4.	33 867,73779	132 568	166435,7378	31 622,79018
5.	17 665,40424	6 684	24349,40424	4 626,386806
Σ	237 477,8663	768 954	1 006 431,866	191 222,0546

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

Tabulka 6 Výpočet čistých diskontovaných výdajů na úvěr - degressivní odpisy (Kč)

Rok	Splátka úvěru (Kč)	Daňová úspora (Kč)	Čisté výdaje na úvěr (Kč)	Čisté diskont. výdaje na úvěr (Kč)
1.	213 295,5733	45 708,243	167 587,3303	156 164,9569
2.	213 295,5733	62 224,21156	151 071,3617	131 179,7955
3.	213 295,5733	47 040,42305	166 255,1503	134 524,7881
4.	213 295,5733	31 622,79018	181 672,7831	136 980,7315
5.	213 295,5733	4 626,386806	208 669,1865	146 612,2766
Σ	1 066 477,867	191 222,0546	875 255,8119	705 462,5486

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

Výpočet čistých diskontovaných výdajů na leasing

Leasingová splátka je známá z nabídky ČSOB leasing. Daňová úspora je vypočtená, jako součin daňově uznatelných leasingových splátek a koeficientu sazby daně z příjmů právnických osob. Čisté výdaje na leasing, jsou rozdílem leasingových splátek a daňových úspor. Čisté diskontované výdaje na leasing jsou součinem čistých výdajů na leasing a odúročitele, který je vypočten pomocí vzorce 5. Pro přehlednost slouží tabulka 7.

$$i = 0,0849131 \times (1 - 0,19) = 0,0688$$

Tabulka 7 Výpočet čistých diskontovaných výdajů na leasing (Kč)

Rok	Splátka leasingu (Kč)	Daň.uznatelná leas. splátka (Kč)	Daňová úspora (Kč)	Čisté výdaje na leasing (Kč)	Čisté diskont. výdaje na leas. (Kč)
1.	210 324	210 324	39 961,56	170 362,44	159 395,9955
2.	210 324	210 324	39 961,56	170 362,44	149 135,4748
3.	210 324	210 324	39 961,56	170 362,44	139 535,4368
4.	210 324	210 324	39 961,56	170 362,44	130 553,3653
5.	210 324	210 324	39 961,56	170 362,44	122 149,481
Σ	1 051 620	1 051 620	199 807,8	851 812,2	700 769,7534

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

ČVL = Čisté diskontované výdaje na úvěr - Čisté diskontované výdaje na leasing

$$\check{C}VL = 703\,085,254 - 700\,769,7534 = + 2\,315,5006$$

ČVL vyšla u první varianty (využití lineárních odpisů) v kladných číslech, a tak lze doporučit jako výhodnější formu financování, z hlediska finanční náročnosti pořízení, finanční leasing.

$$\check{C}VL = 705\,462,5486 - 700\,769,7534 = +4\,692,7952$$

ČVL vyšla u druhé varianty (využití degresivních odpisů) v kladných číslech, a tak lze doporučit jako výhodnější formu financování, z hlediska finanční náročnosti pořízení, finanční leasing.

Závěr

Bakalářská práce obsahuje komparaci finančního leasingu a bankovního úvěru. Úvodní část bakalářské práce se zaměřuje na kategorizaci forem financování.

Dále se bakalářská práce zaměřuje na finanční leasing. V úvodu této části je uvedena charakteristika leasingu, rozdělení a účetní pojetí, na které navazují daňové aspekty. Na finanční leasing je nahlíženo i z hlediska legislativy, která je doplněná deskripcí leasingové smlouvy, splátkového kalendáře či protokolu o předání předmětu.

Kromě finančního leasingu se velká část bakalářské práce věnuje bankovnímu úvěru. V úvodu jsou charakterizovány vlastnosti bankovního úvěru, na které navazuje základní rozdělení. Další část se věnuje sjednání podmínek, které jsou doplněné charakteristikou úvěrové smlouvy a příslušné legislativy. Podobně jako u finančního leasingu, je na bankovní úvěr nahlíženo z účetního hlediska i daňových aspektů.

Závěr teoretické části obsahuje komparaci finančního leasingu a bankovního úvěru. Komparace je rozdělena do tří hledisek; administrativní náročnosti a disponování s majetkem, daňových dopadů a finanční náročnosti pořízení. U obou forem financování jsou uvedeny obecné výhody a nevýhody. Tyto výhody a nevýhody se liší. Odlišnost je podmíněna konkrétní situací podniku. Podnik by si měl, během rozhodování, určit váhu kritérií. Někdo upřednostňuje snazší administrativní náročnost, někdo preferuje nižší finanční náročnost pořízení. Je důležité si uvědomit, že každá z forem financování má své výhody i nevýhody, proto je důležité správné určení kritérií, na základě kterých proběhne volba nejefektivnější formy financování.

Jeden ze způsobů, který může usnadnit rozhodování, je využití aplikované finanční matematiky. V praktické části bakalářské práce, je namodelován příklad, který porovnává finanční náročnost pořízení. K porovnání, je využita metoda čisté výhody leasingu a výpočtu čistých diskontovaných výdajů. U případové studie, jsou využité lineární i degresivní odpisy. U první metody, s využitím lineárních odpisů, je čistá výhoda leasingu + 10 404,8437 Kč. V případě využití degresivních odpisů, činí čistá výhoda leasingu

+ 12 782,1385 Kč. U výpočtu čistých diskontovaných výdajů, s využitím lineárních odpisů, je čistá výhoda leasingu + 2 315,5006 Kč. Využitím degresivních odpisů, je výsledek čisté výhody leasingu + 4 692,7952 Kč. Na základě těchto výsledků, lze u obou variant doporučit, jako výhodnější formu financování, finanční leasing.

Seznam použité literatury

Bibliografie:

HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ. 2017. *Podnikové finance v teorii a praxi*. Praha: WOLTERS Kluwer. ISBN 978-80-7552-449-2.

MASON, Roger. 2018. *The Ultimate Finance Book: Master Profit Statements, Understand Bookkeeping & Accounting, Prepare Budgets & Forecast*. London: Hachette UK. ISBN 978-1-4736-8381-5.

REVENDA Zbyněk a kolektiv. 2012. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: MANAGEMENT PRESS. ISBN 978-80-7261-279-6

RŮČKOVÁ, Petra. 2019. *Finanční analýza*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-2028-4.

VALACH, Josef a kol. 2010. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3. aktualizované vydání*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-71-2.

Citace:

ČIŽINSKÁ Romana. 2018. *Základy finančního řízení podniku*. [cit. 2021-03-24]. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-2123-6

ČBA. 2021. *Česká bankovní asociace*. [online]. [cit. 2021-06-15]. Praha. Dostupné z: <https://cbaonline.cz>

ČLFA, 2021. *Česká leasingová a finanční asociace*. [online]. [cit. 2021-06-15]. Praha. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/>

MARTINOVIČOVÁ Dana a kolektiv. 2014. *Úvod do podnikové ekonomiky*. [cit. 2021-02-8]. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-9410-5

REJNUŠ Oldřich. 2016. *Finanční trhy*. [cit. 2021-02-8] Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-9299-1

ŘEŽŇÁKOVÁ Mária. 2012. *Efektivní financování rozvoje podnikání*. [cit. 2021-02-08]. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-8092-4

SRPKOVÁ Jitka a kolektiv. 2020. *Začínáme podnikat*. [cit. 2021-02-08]. Praha: Grada publishing a. s., ISBN 978-80-271-1529-7

SYNEK Miloslav a kolektiv. 2007. *Manažerská ekonomika 4. aktualizované vydání*. [cit. 2021-02-16]. Praha: Grada publishing a. s., Praha, ISBN 978-80-247-1992-4

ŠTEKER Karel a Milana Otrusínová. 2013. *Jak číst účetní výkazy*. [cit. 2021-06-17]. Praha: Grada publishing a. s., Praha, ISBN: 978-80-247-4702-6

VALOUCH Petr. 2012. *Leasing v praxi 5. Aktualizované vydání*. [cit. 2021-07-20]. Praha: Grada publishing a. s., Praha, ISBN:978 -80-247-4081-2

Zákon č. 89/2012 Sb., *nový občanský zákoník* [cit. 2021-06-12].

Zákon č. 586/1992 Sb., *o daních z příjmů*. [cit. 2021-06-12].